

Aktuelle uddannelsespolitiske initiativer

Jørgen Brock – Kontor for Kontor for Voksenuddannelse og Overgange

Kontoret for Voksenuddannelse og overgange

Vejledning

Udvikling
Drift

AMU

Udvikling
Drift
Tilsyn

VUC
AVU
Ordblinde
FVU

Udvikling
Drift
Tilsyn

Produktions-
skoler
KUU m.v.
STU
EGU
Tværgående
opgaver

Udvikling
Drift
Tilsyn

....Vejledningskontoret...

- Vejledningskontoret (2012 – 2013) **VEJ**
- Kontor for vejledning og overgange (2014-2015) -> **KVO**
- Kontor for forberedende uddannelses tilbud og almen efteruddannelse (efteråret 2015-foråret 2016) -> **FUE**
- Kontor for opkvalificering og vejledning (foråret 2016) -> **KOV**
- Kontor for voksenuddannelse og overgange (2016->) -> **KVO**

Regeringens ekspertudvalg:

Bedre veje til en ungdomsuddannelse

Kommissorium

- Ekspertgruppen skal komme med anbefalinger til, hvordan de unges uddannelsesadfærd kan målrettes, så elevernes behov i højere grad tilgodeses, så frafald og dobbeltuddannelse minimeres, og den unges vej gennem ungdomsuddannelserne ikke forsinkes
- Ekspertgruppen skal komme med anbefalinger, der kan bidrage til, at flere unge får en ungdomsuddannelse, og at flere unge vælger den rigtige uddannelse første gang, samt vælger uddannelser, der fører dem over i job eller videre uddannelse.
- Arbejdets fokus er tilbuddene i overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse, selve ungdomsuddannelserne samt vejledningen

Udfordringer I

- 7 pct. eller mere end 4.000 unge i hver årgang får aldrig hverken studie- eller erhvervskompetence. Denne gruppe kan se frem til en tilværelse på kanten af arbejdsmarkedet.
- 9 af 10 kontanthjælpsmodtagere under 30 år har grundskolen som højst fuldførte uddannelse.
- 6 pct. eller næsten 4.000 i hver årgang får kun en studiekompetence, der aldrig anvendes til at erhverve en formel erhvervskompetence.
- 12 pct. af en årgang (næsten 7.000 unge) får både en gymnasial og en erhvervsfaglig uddannelse (jf. profilmodellen)

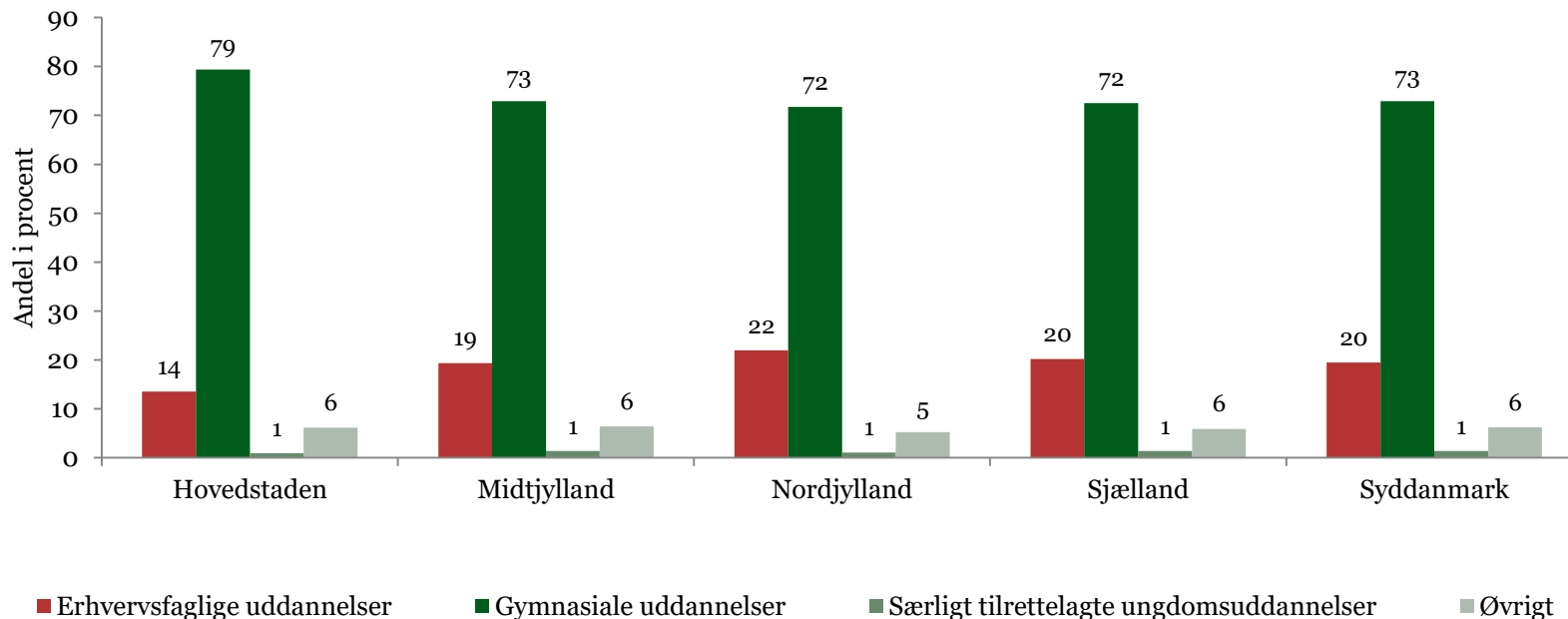
Udfordringer II

- 7 år efter 9. klasse har kun 17 pct. af en årgang afsluttet en erhvervsuddannelse, mens 63 pct. har afsluttet en gymnasial ungdomsuddannelse.

- 20 pct. af en årgang har 7 år efter 9. klasse hverken opnået studie- eller erhvervskompetence, hvilket svarer til ca. 14.000 unge i hver årgang.

Søgning til ungdomsuddannelserne fra elever i 9. og 10. klasse, der forlader grundskolen i 2016, grupperet på regioner, procent

Rådet for Ungdomsuddannelser (RUU)

- Uafhængigt råd, som skal rådgive ministeren om tværgående og fælles emner og udfordringer for ungdomsuddannelsesområde
 - Medlemmer:
 - Katherine Richardson (professor, formand)
 - Noemi Katznelson (center- og forskningsleder)
 - Kirsten Holmgaard (direktør)
 - Dorte Fristrup (rektor)
 - Sune Agger (rektor)
 - Trine Ladekarl Nellemann (rektor)
-

Desk research af danske studier om restgruppen

Konklusioner:

- Der er behov for **mere viden om effekten af forberedende tilbud**, herunder effekten på længere sigt – det er her ekspertgruppen kommer ind i billedet
 - Identificerede områder der savner belysning vedr. **samspils- og overgangsproblematikker**
 - Identificerede områder der savner belysning vedr. **tilbuddenes effekt**
-

RUU - International desk research

- **Schweiz** har en mere end 100 år lang tradition for en decentral struktur med stærke erhvervsuddannelser og tæt samarbejde mellem skoler, virksomheder og de enkelte kantonen.
- **Holland** har obligatorisk skolegang for alle unge under 18 år. Alle har pligt til at gå i skole til de er 18 år, eller til de har opnået en kompetencegivende ungdomsuddannelse.
- **Sverige** valgte i 1970'erne at etablere en enhedsuddannelse på ungdomsuddannelsesniveau både for de klassiske gymnasieuddannelser og erhvervsuddannelser.
- **Danmark** valgte en anden vej – den traditionelle lærlingeuddannelse blev afskaffet i 1970'erne, men vekseluddannelsessystemet blev bevaret.

RUU international desk research fortsat..

- Schweiz og Holland har bevaret høje andele på erhvervsuddannelserne
- Danmark og Sverige har haft en betydelig nedgang på erhvervsuddannelserne
- Danmark og Sverige har højere andel restgruppe end Schweiz og Holland
- En fundamental årsag er erhvervsuddannelsernes forskellige udviklinger – det er her man bedst hidtil har opsuget restgruppen

Fokuspunkter

- De unges vej gennem uddannelsessystemet
- De unges uddannelsesvalg
- Pædagogik og lærerkvalifikationer
- Finansiering, styringsformer og forsørgelse
- Lighed i uddannelsessystemet.

Iagttagelser i de tre lande

- Alle hollandske børn/unge under 18 år går i skole, indtil de opnår en kompetencegivende ungdomsuddannelse
- I Schweiz er der et stærkt fokus på overgangen mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne, der er blandt andet en stor vejledningsindsats og udvikling af elevernes valgkompetence
- I Sverige vægter de den pointe, at frafald ikke er et individuelt problem - det er et problem for uddannelsessystemet

Egu analyse

- Viser, at egu er et effektivt tilbud til de unge, som gennemfører uddannelsen:
En gennemført egu betyder, at markant færre ender på kontanthjælp
 - Egu fungerer som trædesten for mange uafklarede unge. Derfor er en stor del af de afbrudte forløb positivt frafald, dvs. at eleverne fx starter på en erhvervsuddannelse
 - En stor styrke ved egu er, at den er individuelt tilrettelagt, så den både kan tilpasses den unges behov og forudsætninger samt arbejdspladsens årshjul.
-

Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU)

- **REU** har nedsat en arbejdsgruppe med henblik på løbende at følge udviklingen af de forberedende tilbud i overgangen mellem grundskole og erhvervsuddannelser, egu og KUU
- Arbejdsgruppen skal udarbejde diskussionsoplæg og indstillinger til REU om generelle og principielle spørgsmål og problemstillinger inden for de anførte undervisnings- og uddannelsestilbud

Det Nationale Dialogforum for vejledning

Ny formand: Katja Munch Thorsen

Notat fra formandsskabet, afleveret til undervisningsministeren (januar 2016):

Brug for en ambitiøs vejledningspolitik

- Ændringer i vilkår, indhold og organisering har på forskellig vis skabt et behov for at tage mere overordnet stilling til, hvor området fremadrettet skal bevæge sig hen både i en uddannelsespolitisk og i en praktisk sammenhæng

Det Nationale Dialogforum for vejledning

De unges valg og overgange

- De seneste års fokusering af vejledningsindsatsen mod den svagere gruppe indebærer en risiko for, at mange unge ikke får udfordret deres uddannelsesvalg, fordi den kollektive vejledning og uddannelse og job ikke reelt løfter denne opgave

Dialogforum forts...

Vejledernes opgaveportefølje

- Vejlederne har over de seneste år fået til opgave at fokusere mere på den svage gruppe.
- Omvendt skal vejlederne spille en større rolle i udskoling for alle elever (kollektiv vejledning)

Dialogforum forts...

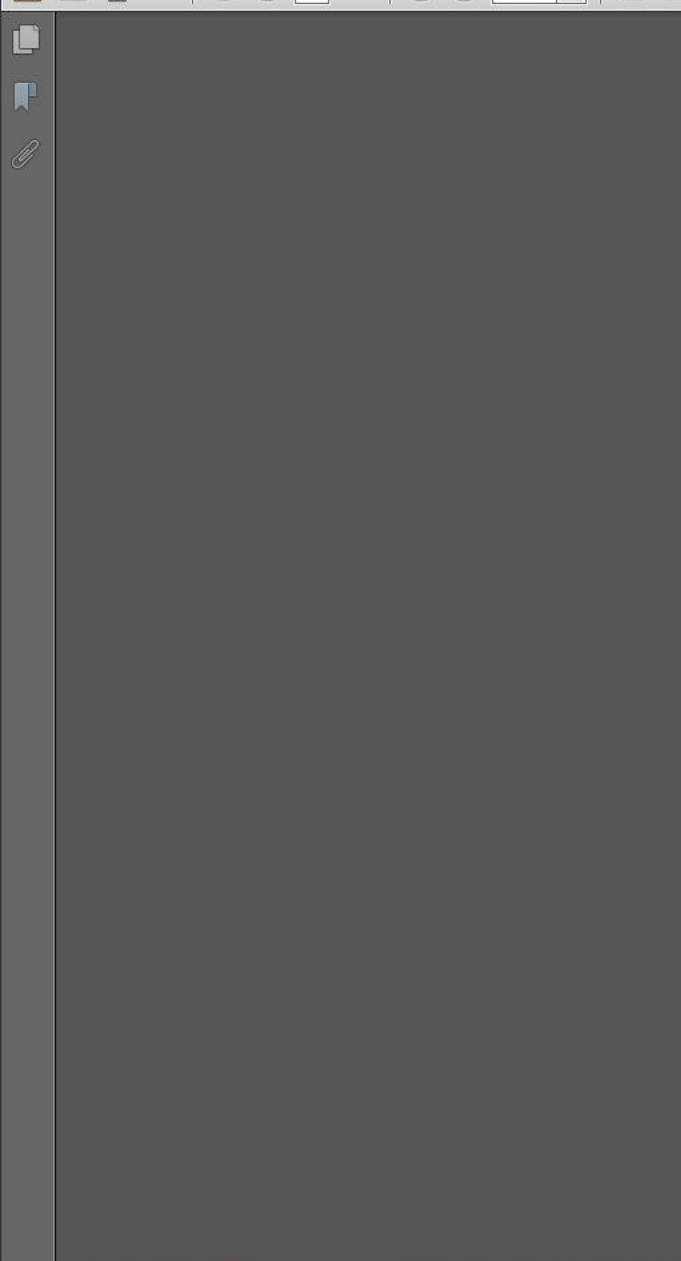
Struktur

- I takt med, at stadig flere kommuner har valgt at etablere deres eget UU fremfor at indgå i kommunale fællesskaber, er flere UU centre blevet for små, hvilket udfordrer det faglige miljø
- Det er generelt uklart, hvad der er sigtet med UU i relation til udviklingen i beskæftigelsessektoren

Dialogforum fortsat...

- Det er uklart, hvordan ”det lange syn i vejledningen”, som kobler vejledningsinstitutioner og -tænkninger fra grundskolen over ungdomsuddannelserne og over til de videregående uddannelser og jobmarkedet
- Dialogforums formandskab opfordrer til, at der laves klare og realistiske forventninger til vejledningen.

**En styrket
undervisning i
udskolingen**

Pejlemærker fra arbejdsgruppen for styrket
undervisning i udkolingen

Marts, 2016

Alle elever, også de uddannelsesparate, skal udfordres og vejledes

Forslag til initiativer:

- Uddannelse og job skal integreres mere i undervisningen
- Forsøg med tilrettelæggelsesformer herunder samarbejdet mellem skole og UU
- Udvikling af nyt inspirationsmateriale (emu.dk), der vil blive lavet en ny indgang til udskoling med nyt og revideret materiale

Trepartsaftale om tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft og praktikpladser

- **Udskoling** - behov for at eleverne i grundskolen får bedre kendskab til erhvervsuddannelserne og arbejdsmarkedet som helhed
- Skolernes forpligtelse til at samarbejde med lokalsamfundets kulturtilbud mv. skal udvides til at kunne omfatte samarbejde med virksomheder og erhvervsskoler
- Bestemmelserne om brobygning i 9. klasse smidiggøres, så brobygningen kan tilbydes til uddannelsesparate elever, der har behov for afklaring af uddannelsesvalg

Trepartsaftale

- Der etableres en samlet indgang til alt relevant inspirations- og vejledningsmateriale om udskoling på emu.dk
- Ministeriet udvikler inspirationsmateriale rettet til kommuner, herunder UU og skoler
- Der bør ske en fremrykning af erhvervspraktikken, så eleverne kan tilbydes erhvervspraktik allerede i 6. og 7. klasse

Projekt kollektiv vejledning

Formål: At udvikle den kollektive vejledning og gruppevejledningen, så den i højere grad kan udfordre og kvalificere elevernes uddannelsesvalg

- Projektet er gennemført med deltagelse af mange UU centre i hele landet

To spor :

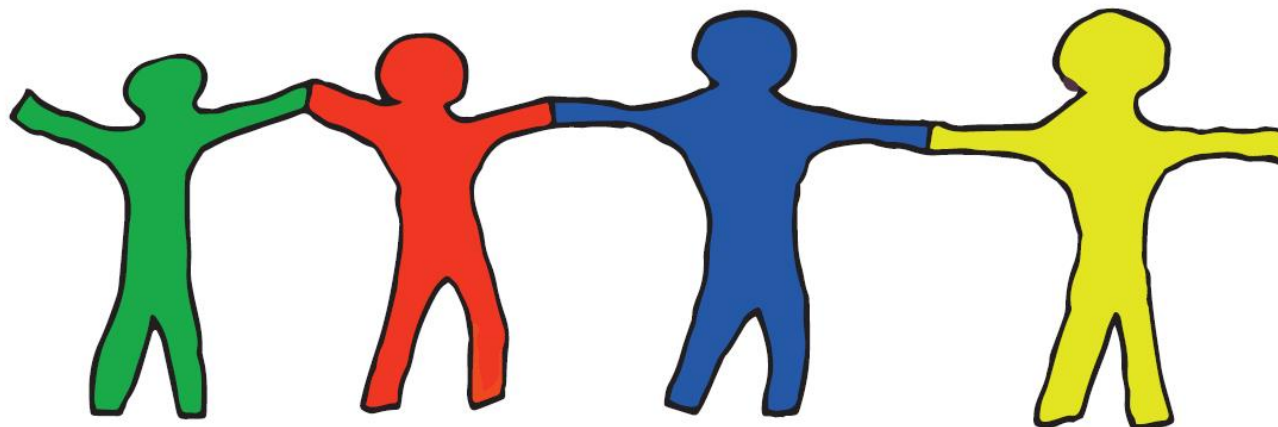
1. Udvikling af metoder, modeller mv. for kollektiv vejledning (Praksis)
2. Kompetenceudvikling

Projektet er afsluttet 2. juni – slutkonference

Udvikling af kollektiv vejledning

Inspirationshæfte til UU-vejledere m.fl.

Evaluering af Projekt om udvikling og afprøvning af kollektiv vejledning

Udbytte af projektet

- **Hvad siger EVA rapporten**
- Eleverne er blevet udfordret i deres fordomme, fordi de har skullet lytte til de andre elevers refleksioner og holdninger. Elever oplevede typisk, at de havde en del fordomme om ungdomsuddannelser, herunder ikke mindst erhvervsuddannelserne.
- Eleverne oplever, at når de arbejder i grupper og deltager i mere kollektive vejlednings seancer, så får de andre syn på sig selv, ungdomsuddannelserne, jobmuligheder etc.
- Eleverne oplever, at der kommer en anden dynamik i vejledningen i mere kollektive processer og gruppeprocesser, som ændrer ved nogle grundantagelser

Opmærksomhedspunkter

- Fokus på **differentiering**, og en drøftelse af, hvad det vil sige at differentiere i den kollektive vejledning
- Fokus på udvikling af **vejlederrollen** – frem mod en mere faciliterende vejlederrolle
- Fokus på **samarbejdet mellem UU-centrene og skolerne** og sammenhængen mellem vejledningen og uddannelse og job
- Etablering af samarbejde på både **ledelses- og medarbejderniveau**

Link

Link til materialet om kollektiv vejledning:

<http://www.uvm.dk/Uddannelser/Vejledning/~UVM-DK/Content/News/Udd/Vejl/2016/160920-Nye-udgivelser-om-udvikling-og-afproevning-af-kollektiv-vejledning>

Lovudkast – Lov om de gymnasiale uddannelser

Lovudkast – adgangskrav m.v.

- Adgangskrav til gymnasiet og hf
- Skærpede krav til uddannelsesparathed til de gymnasiale uddannelser
- Hf med klar profil og målrettet erhvervsakademi- og professionsbachelorudd.
- Overgang fra 9. klasse til hf for de lidt dygtigere elever
- Ingen forhåndstilkendegivelse af studieretning
- GSK skal indregnes i eksamensgennemsnittet, men kan ikke hæve gennemsnittet
- Studievalgsportfolio
- Ændrede optagelseskrav til erhvervsuddannelserne

UPV til gymnasiale uddannelser

- Elever i 8. 9. og 10. klasse opfylder de faglige forudsætninger for at være uddannelsesparat til en 3-årig gymnasial uddannelse, hvis eleven har mindst 5,0 i de afsluttende standpunktskarakterer
- Derudover skal eleven opfylde de personlige og sociale forudsætninger
- Der er således fortsat tale om en helhedsvurdering
- For elever, som i 8. eller 9. klasse søger toårigt hf, er kravet mindst 4,0 i de afsluttende standpunktskarakterer.

Folkeskolens afgangseksamen

- Folkeskolens afgangseksamen skal bestå med et gennemsnit på mindst 2,0 i de obligatoriske prøver til 9. klasseprøven
 - Skriftlig dansk
 - Mundtlig dansk
 - Skriftlig matematik
 - Mundtlig engelsk
 - Praktisk/mundtlig fælles prøve i fysik/kemi, biologi og geografi
 - Prøve fra humanistisk blok (udtræksfag)
 - Prøve fra naturfaglig blok (udtræksfag)

Karakterkrav ved ansøgning til treårige gymnasiale uddannelser

- Ansøger skal bekræfte det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen ved folkeskolens afgangseksamen
- For de få, der ikke opfylder dette krav, er der følgende muligheder
 - Elever skal have et karaktergennemsnit på mindst 3,0 i de lovbundne prøver
 - Elever som har opnået et karaktergennemsnit på mellem 2,0 og 3,0 har krav på optagelse, hvis de gennemfører en vejledningssamtale med lederen på den ansøgte institution
 - Elever, som ikke opnår et karaktergennemsnit på 2,0 kan optages via en konkret vurdering.
 - Ved vurderingen skal institutionen anvende en centralt stillet optagelsesprøve efterfulgt af en samtale

Ikke-uddannelsesparate elever som søger treårige gymnasiale uddannelser

- Opfylder ansøgeren de øvrige betingelser for at blive optaget og får 6 eller derover i karaktergennemsnit fra de lovbundne prøver, har ansøger krav om optagelse
- Ikke-uddannelsesparate elever kan optages via en konkret vurdering.
- Ved vurderingen skal institutionen anvende en centralt stillet optagelsesprøve efterfulgt af en samtale

Karakterkrav til hf efter 9. klasse

- Eleven er uddannelsesparat til hf, hvis eleven opnår 4 i gennemsnit af de afsluttende standpunktskarakterer
- Eleven skal bekræfte dette niveau ved de lovbundne prøver fra afgangseksamen
- Elever som er vurderet ikke-uddannelsesparat har krav på optagelse, hvis han/hun opnår mindst 6,0 i karaktergennemsnit
- Der er IKKE mulighed for optagelse via lavere eksamensresultater eller efter konkret vurdering

Karakterkrav til hf efter 10. klasse

- Uddannelsesparate elever skal opnå mindst 02 i henholdsvis dansk og matematik i 10. klasseprøverne
- Ikke-uddannelsesparate elever har krav på optagelse hvis han/hun opnår mindst 6 i karaktergennemsnit fra de lovbundne prøver fra folkeskolens afgangseksamen.
- Ikke-uddannelsesparate elever kan optages via en helhedsvurdering, bestående af en centralt stillet prøve og efterfølgende samtale

Optagelseskrav til eud

- Vurderet uddannelsesparat
- Opnået et gennemsnit på mindst 2 i henholdsvis dansk og matematik ved 9. eller 10. klasseprøverne – eller kan dokumentere et tilsvarende resultat fra en tilsvarende prøve
- Bestået folkeskolens afgangseksamen
 - Kravet stilles i en modificeret form dvs
 - Elever, som ikke har bestået afgangseksamen men som opfylder 2-kravet kan optages uden optagelsesprøve

Studievalgportfolio

- Eleven skal i udskolingen arbejde systematisk med afklaringsaktiviteter på både det erhvervsfaglige og det gymnasiale område, hvor de er blevet udfordret på deres valg af ungdomsuddannelse.
- Dette arbejde skal dokumenteres i en studievalgportfolio, som eleven selv arbejder med løbende
- Studievalgportfolioen vedhæftes uddannelsesplanen ved tilmelding til ungdomsuddannelserne

Tak for nu

Jørgen Brock
jb@stukuvn.dk